Fractie Van Brakel

Vandaag wil ik aandacht vragen voor het verschil tussen wat wij op papier beloven en wat onze inwoners in de praktijk ervaren.

Want een begroting kan financieel kloppen, maar dat betekent nog niet dat het beleid ook doet wat het moet doen.

1. Jongerenopvang

Ik begin met de jongeropvang van het Leger des Heils. Sinds enige tijd is het voor deze jongeren zo goed als onmogelijk om in aanmerking te komen voor urgentie. En in tegenstelling tot wat onze minister voor wonen denkt, zijn er ook veel Nederlandse jongeren die niet op een zolderkamer bij hun ouders kunnen wonen.

Op pagina 50 van de begroting lezen we over Wonen Eerst. Een stabiele woonplek als basis om verder te kunnen bouwen aan je toekomst. Maar wat gebeurt er met jongeren die na een intensief begeleidingstraject van een halfjaar opnieuw dakloos dreigen te worden? We investeren eerst in hun zelfstandigheid, om vervolgens het risico te lopen dat alles wat is opgebouwd weer verloren gaat.

Hoe gaat het college voorkomen dat jongeren na een succesvol traject opnieuw op straat belanden, graag concreet en op de korte termijn.

2. Blindengeleidelijnen

Op pagina 52 staat dat Assen werkt aan een toegankelijke openbare ruimte. Maar ondertussen liggen er in onze stad blindengeleidelijnen die verkeerd zijn aangelegd. Lijnen die mensen veilig moeten begeleiden, brengen hen juist in gevaarlijke situaties. Dat staat haaks op ons eigen inclusiebeleid en raakt rechtstreeks aan de veiligheid van inwoners.

Wie bewaakt eigenlijk de veiligheid van deze voorzieningen?

En is het college bereid om samen met blinde en slechtziende inwoners een veiligheidsschouw uit te voeren en de geconstateerde problemen zo snel mogelijk te herstellen? Kunt u daar een concrete termijn voor toezeggen?

3. Overlast

Op pagina 20 lezen we dat de gemeente zichtbaar aanwezig wil zijn in de wijken en stevig optreedt waar nodig. Op pagina 52 staat dat we jeugdoverlast willen verminderen. Er is gekozen voor een persoonsgerichte aanpak.

Maar voorzitter, de vraag is niet alleen wat we doen. De vraag is of het werkt en wat als het tuig over een tijdje weer denkt dat zij de heersers van de straat zijn. Wat gebeurt er dan?

Wat heeft het college geleerd van de wijze waarop inwoners deze zomer vastliepen. Welke concrete resultaten heeft de aanpak sindsdien opgeleverd en welke meetbare verbetering mogen inwoners in 2027 verwachten?

4. Jeugdbescherming Noord

Tot slot een onderwerp dat raakt aan een van de zwaarste verantwoordelijkheden van de overheid: de bescherming van kwetsbare kinderen.

Juist daarbij moeten we kunnen vertrouwen op de feiten. In de begroting lees ik op pagina 114 dat Assen ruim een miljoen euro bijdraagt aan de Jeugdhulpregio Drenthe en dat de ontwikkelingen rondom de jeugdbescherming financiële risico's met zich meebrengen.

Maar wat mij betreft gaat het hier niet alleen om financiële risico's. Het gaat ook om de vraag of wij als gemeenteraad voldoende zicht hebben op de kwaliteit van de uitvoering en op de veiligheid van kinderen.

Via openbare Woo-documenten op de site van het ministerie van Justitie en Veiligheid krijgt men een bijzonder en ontluisterend beeld van wat zich achter de schermen heeft afgespeeld rondom Jeugdbescherming Noord.

En, ik begin met een oprecht compliment aan ons college. Uit die documenten blijkt dat onze gemeente heeft onderzocht of zij de jeugdbeschermingsmaatregelen zelf kon uitvoeren. Iets waar ik het college de afgelopen jaren meermaals om heb verzocht. Maar er staat ook te lezen dat het ministerie vasthield aan dat deel van de Jeugdwet, die uitvoering door een gecertificeerde instelling voorschrijft.

Dat lijkt begrijpelijk, want die certificering is juist bedoeld om kwaliteit te waarborgen. Maar wat is die wettelijke waarborg waard als het ministerie wél vasthoudt aan de verplichte certificering, terwijl het weet dat de veiligheid van kinderen niet aan de wettelijke eisen voldoet? Dan wordt de wet naar de letter bewaakt, maar naar haar belangrijkste bedoeling verloochend.

Een wettelijke constructie die kwaliteit moet afdwingen, verliest haar geloofwaardigheid als zij juist ingrijpen belemmert wanneer die kwaliteit tekortschiet. De wet hoort immers kinderen te beschermen, niet het uitblijven van ingrijpen te rechtvaardigen.

Mijn vraag aan het college is: bent u dat met me eens en welke mogelijkheden heeft het college nog als het ministerie de gemeenten verplicht zorg bij jbn te blijven inkopen.

Dan de cijfers. Want ook daar wringt het.

De twijfel over de cijfers die aangeleverd worden komt niet alleen van mij. Het ministerie stelde zelf vragen over hun betrouwbaarheid. En JBN erkende fouten in automatisch gegenereerde gegevens en het gebruik van schattingen.

Verkeerde aantallen. Onvoldoende onderbouwde registraties. Fouten in de gegevens. En personeel dat als productief werd meegeteld, terwijl het ministerie betwijfelde of al die functies wel direct inzetbaar waren. Een kind wordt niet beschermd door een schatting en deze raad kan geen controle uitoefenen op basis van cijfers waarvan de onderbouwing rammelt of ontbreekt.

In de Woostukken staat de zogeheten CRT-constructie beschreven, (cliënt regie team) waarmee Jeugdbescherming Noord haar wachtlijst kon wegwerken en zo haar certificaat kon behouden. Volgens die stukken van het ministerie was dat een manier om de wachtlijst administratief op te schonen. In gewone taal: de lijst werd op papier korter.

Maar voorzitter, een kind van de wachtlijst halen is niet hetzelfde als een kind beschermen. Een administratieve ingreep mag nooit doorgaan voor een opgeloste noodsituatie. Kinderen hebben bescherming nodig, geen stijgende lijn op papier.

Dat brengt mij terug bij de betrouwbaarheid van de cijfers. Als zelfs het ministerie daar vragen bij stelt, kan van deze raad niet worden verwacht dat wij ze zonder meer vertrouwen. Bij de controle van deze begroting moeten wij kunnen toetsen op rechtmatigheid en doelmatigheid: wordt het geld volgens de regels besteed, en levert die besteding daadwerkelijk de bescherming op waarvoor het bedoeld is, hoe doen we dat als we niet op de aangeleverde informatie kunnen bouwen?

Daarom wil ik van het college twee heldere antwoorden. Geen algemene geruststelling, maar graag een controleerbare onderbouwing

Ten eerste: kan het college met 100% zekerheid zeggen dat de informatie die deze raad van onze uitvoeringsorganisatie Jeugdbescherming Noord ontvangt, juist, volledig en betrouwbaar is? Hoe rijmt u dat met de bevindingen van het ministerie?

Ten tweede: als u die zekerheid niet kunt geven, welke conclusies trekt u daar dan uit?

Ik sluit af met een vrij vertaalde uitspraak van Montesquieu

‘Er bestaat geen wredere tirannie dan die welke wordt uitgeoefend in de schaduw van de wetten en onder het mom van gerechtigheid.’

Stevige woorden, maar de gedachte erachter is eenvoudig.

De wet is er om mensen te beschermen. Niet om een organisatie overeind te houden als die bescherming tekortschiet. Want uiteindelijk moet niet de organisatie, maar **het kind op de eerste plaats** staan.

Volgens mij kunnen we elkaar daarin vinden: raad en college, oppositie en coalitie, van links tot rechts. We willen allemaal dat kinderen veilig zijn, dat gezinnen passende hulp krijgen en dat professionals hun werk goed kunnen doen. Dat is wat ons verbindt, en dat moet ook leidend zijn in de keuzes die we maken.

Laten we daarom samen kritisch kijken naar wat er werkelijk gebeurt. Niet wegkijken als de informatie tekortschiet, maar doorvragen tot we weten hoe het zit. Alleen met juiste en volledige informatie kunnen wij onze verantwoordelijkheid als volksvertegenwoordigers waarmaken, op doelmatigheid en rechtmatigheid toetsen en kinderen niet alleen op papier, maar in het echte leven beschermen.